EURÓPSKA
KOMISIA

V Bruseli 26. 4. 2023
COM(2023) 242 final

2023/0136 (NLE)

Návrh

SMERNICA RADY,

ktorou sa mení smernica 2011/85/EÚ o požiadavkách na rozpočtové rámce členských štátov

DÔVODOVÁ SPRÁVA

1. KONTEXT NÁVRHU

Navrhované zmeny smernice Rady 2011/85/EÚ z 8. novembra 2011 o požiadavkách na rozpočtové rámce členských štátov[1] (ďalej len „smernica“) sú súčasťou balíka, ktorý zahŕňa aj návrh nariadenia, ktorým sa nahrádza nariadenie (ES) č. 1466/97[2] (preventívna časť Paktu stability a rastu), a zmeny nariadenia (ES) č. 1467/97[3] (nápravná časť Paktu stability a rastu). Smernica a preventívna a nápravná časť Paktu stability a rastu sú súčasťou rámca správy hospodárskych záležitostí EÚ.

Dôvody návrhu

Rámec správy hospodárskych záležitostí EÚ pomohol vytvoriť podmienky pre hospodársku stabilitu, udržateľný a inkluzívny hospodársky rast a vyššiu zamestnanosť. Tento rámec v súčasnosti pozostáva z fiškálneho rámca EÚ (Pakt stability a rastu a smernica), postupu pri makroekonomickej nerovnováhe, európskeho semestra pre koordináciu hospodárskych politík a politík zamestnanosti a rámca pre programy makroekonomickej finančnej pomoci.

S cieľom zohľadniť ponaučenia z globálnej finančnej krízy a dlhovej krízy štátov eurozóny a ako súčasť balíka známeho pod názvom „balík šiestich legislatívnych aktov“ bolo v roku 2011 nariadenie (ES) č. 1466/97 zmenené nariadením (EÚ) č. 1175/2011[4], nariadenie (ES) č. 1467/97 bolo zmenené nariadením (EÚ) č. 1177/2011[5] a bola prijatá smernica 2011/85/EÚ.

Pomohli zabezpečiť prísny dohľad nad vnútroštátnymi rozpočtami a zároveň venovať väčšiu pozornosť úrovniam dlhu. V snahe odstrániť hlavné príčiny krízy sa fiškálny rámec na úrovni EÚ doplnil záväznými ustanoveniami na vnútroštátnej úrovni s cieľom podporiť zdravé rozpočtové politiky vo všetkých členských štátoch. Na tento účel sa v smernici okrem iného vyžaduje, aby mali členské štáty zavedené vnútroštátne fiškálne pravidlá, nezávislé monitorovanie dodržiavania fiškálnych pravidiel na vnútroštátnej úrovni a aby zaviedli viacročné rozpočtové rámce. Tieto vnútroštátne ustanovenia nadobudli účinnosť s cieľom dosiahnuť súlad so smernicou.

V roku 2019 Európsky dvor audítorov uverejnil správu s názvom Požiadavky EÚ na národné rozpočtové rámce: je potrebné ďalej ich posilňovať a lepšie monitorovať ich uplatňovanie[6]. V uvedenej správe Európsky dvor audítorov konštatoval nedostatky, pokiaľ ide o účinnosť strednodobého rozpočtovania a nezávislé fiškálne inštitúcie, a odporučil Komisii, aby

---

1 Ú. v. EÚ L 306, 23.11.2011, s. 41.

2 Nariadenie Rady (ES) č. 1466/97 zo 7. júla 1997 o posilnení dohľadu nad stavmi rozpočtov a o dohľade nad hospodárskymi politikami a ich koordinácii (Ú. v. ES L 209, 2.8.1997, s. 1).

3 Nariadenie Rady (ES) č. 1467/97 zo 7. júla 1997 o urýchľovaní a objasňovaní vykonania postupu pri nadmernom schodku (Ú. v. ES L 209, 2.8.1997, s. 6).

4 Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1175/2011 zo 16. novembra 2011, ktorým sa mení a dopĺňa nariadenie Rady (ES) č. 1466/97 o posilnení dohľadu nad stavmi rozpočtov a o dohľade nad hospodárskymi politikami a ich koordinácii (Ú. v. EÚ L 306, 23.11.2011, s. 12).

5 Nariadenie Rady (EÚ) č. 1177/2011 z 8. novembra 2011, ktorým sa mení a dopĺňa nariadenie (ES) č. 1467/97 o urýchľovaní a objasňovaní vykonania postupu pri nadmernom schodku (Ú. v. EÚ L 306, 23.11.2011, s. 33).

6 Osobitná správa Európskeho dvora audítorov z roku 2019 s názvom Požiadavky EÚ na národné rozpočtové rámce: je potrebné ďalej ich posilňovať a lepšie monitorovať ich uplatňovanie. https://www.eca.europa.eu/Lists/ECADocuments/SR19_22/SR_Fiscal_Stability_sk.pdf.

sprísnila požiadavky na strednodobé rozpočtové rámce a nezávislé fiškálne inštitúcie v súlade s medzinárodnými normami.

V roku 2020 Komisia uverejnila oznámenie o preskúmaní vhodnosti smernice (ďalej len „preskúmanie vhodnosti“)[7], v ktorom zdôraznila pokrok a priestor na zlepšenie súčasného vytvárania vnútroštátnych rozpočtových rámcov. V preskúmaní vhodnosti sa poukázalo na výrazné zlepšenie, pokiaľ ide o počet a silu vnútroštátnych fiškálnych pravidiel, rozsiahle prijatie strednodobého fiškálneho plánovania, spoľahlivejšie prognózy a vyššiu fiškálnu transparentnosť, čo zahŕňa aj podmienené záväzky. V preskúmaní sa však konštatovalo aj to, že strednodobé plánovanie zostalo vo veľkej miere podriadené ročnému rozpočtovaniu, spochybnila sa užitočnosť mesačného podávania správ o fiškálnych údajoch založených na hotovosti a zdôraznila sa veľká rôznorodosť výkladov ustanovení o hodnotení prognóz, daňových výdavkoch a mimorozpočtových orgánoch. Takisto sa zistilo, že používanie verejného účtovníctva je obmedzené v dôsledku neexistencie formálneho spoločného rámca EÚ.

Napokon Komisia vo svojom oznámení z 9. novembra 2022 predložila svoje usmernenia týkajúce sa reformy rámca správy hospodárskych záležitostí EÚ[8] zamerané na zabezpečenie udržateľnosti dlhovej služby a podporu udržateľného a inkluzívneho rastu vo všetkých členských štátoch. V usmerneniach sa predpokladala silnejšia zodpovednosť členských štátov, zjednodušenie rámca a prechod k väčšiemu strednodobému zameraniu spolu so silnejším a dôslednejším presadzovaním. Plánovalo sa takisto zlepšenie zriaďovania a výkonnosti nezávislých fiškálnych inštitúcií. V týchto usmerneniach sa zohľadnili aj pripomienky, ktoré vzišli z verejnej konzultácie spustenej v októbri 2021, v rámci ktorej sa vyzvali ostatné inštitúcie EÚ a všetky kľúčové zainteresované strany, aby sa zapojili do diskusie o tejto téme[9].

Ciele návrhu

V tomto návrhu sa predkladá niekoľko zmien smernice. V súlade s usmerneniami Komisie z 9. novembra 2022 týkajúcimi sa reformy rámca správy hospodárskych záležitostí EÚ sú zmeny zamerané na posilnenie zodpovednosti členských štátov a strednodobej orientácie rozpočtového plánovania. Konkrétnejšie sa zameriavajú na tieto body:

- Zjednodušenie existujúcich právnych predpisov: ustanovenia o predkladaní mesačných fiškálnych údajov založených na hotovosti (článok 3 ods. 2)[10] nie sú užitočné na účely posilňovania vnútroštátnych rozpočtových rámcov, ako sa zdôrazňuje v preskúmaní vhodnosti. Článok 8 o Spojenom kráľovstve už nie je potrebný. Ustanovenia článku 4 ods. 4 a článku 4 ods. 5 už nebudú potrebné, ak sa tieto požiadavky uvedú v návrhu nariadenia XXX (preventívna časť).

---

[7] V článku 16 smernice sa od Komisie vyžaduje, aby uverejnila preskúmanie smernice s cieľom posúdiť primeranosť štatistických požiadaviek, štruktúry a účinnosti numerických fiškálnych pravidiel a všeobecnej úrovne transparentnosti verejných financií v členských štátoch. Preskúmanie vhodnosti je súčasťou oznámenia Komisie COM(2020) 55 final z 5. februára 2020 s názvom Preskúmanie správy hospodárskych záležitostí, Správa o uplatňovaní nariadení (EÚ) č. 1173/2011, 1174/2011, 1175/2011, 1176/2011, 1177/2011, 472/2013 a 473/2013 a o vhodnosti smernice Rady 2011/85/EÚ.

[8] Oznámenie Komisie COM(2022) 583 final z 9. novembra 2022 o usmerneniach týkajúcich sa reformy rámca správy hospodárskych záležitostí EÚ.

[9] Pracovný dokument útvarov Komisie SWD(2022) 104 final z 28. marca 2022 s názvom Online verejná konzultácia o preskúmaní rámca správy hospodárskych záležitostí EÚ – Zhrnutie odpovedí – Záverečná správa.

[10] Články odkazujú na pôvodné číslovanie smernice, pokiaľ nie sú označené ako „nové“.

- Objasnenie ustanovení: s cieľom odstrániť akúkoľvek nejednoznačnosť zistenú pri preskúmaní vhodnosti sa navrhuje, aby sa odteraz v článku 4 ods. 6 konkrétne odkazovalo na nezávislé orgány ako na orgány zodpovedné za hodnotenie prognóz *ex post*. Takisto sa navrhuje, aby sa v článku 14 ods. 1, článku 14 ods. 2 a článku 14 ods. 3 presnejšie určili požiadavky na podávanie správ orgánov verejnej správy a fondov, ktoré nie sú súčasťou riadnych vnútroštátnych rozpočtov, požiadavky na daňové výdavky a podmienené záväzky. Členské štáty si tieto požiadavky vykladali veľmi rôznymi spôsobmi a niektoré z týchto výkladov neodrážali v plnej miere pôvodnú logiku smernice.
- Posilnenie zodpovednosti členských štátov: navrhuje sa doplniť alebo objasniť požiadavky na nezávislé fiškálne inštitúcie. V niektorých prípadoch sa navrhované nové ustanovenia už vzťahovali na členské štáty eurozóny, ako aj na Dánsko, Bulharsko a Rumunsko ako zmluvné strany Zmluvy o stabilite, koordinácii a správe v hospodárskej a menovej únii[11] (nový článok 8). Cieľom ďalších navrhovaných ustanovení je pridať úlohy, ktoré by umožnili nezávislým fiškálnym inštitúciám zohrávať úlohu pri dohľade nad fiškálnym rámcom EÚ na vnútroštátnej úrovni, ako sa navrhuje v návrhu nariadenia XXX (preventívna časť) a aj v návrhu na zmenu nariadenia č. 1467/97 (nápravná časť). Tieto úlohy zahŕňajú prípravu alebo schválenie rozpočtových prognóz, ako aj posudzovanie analýz udržateľnosti a vplyvu politík. Napokon sa niektorými navrhovanými ustanoveniami zabezpečuje nezávislosť a zodpovednosť nezávislých fiškálnych inštitúcií s cieľom zohľadňovať normy identifikované medzinárodnými organizáciami, ako sa odporúča v správe Európskeho dvora audítorov z roku 2019.
- Presadzovanie strednodobej orientácie: navrhuje sa systematickejšie špecifikovať viacročný rozpočtový rozmer prognóz (článok 4), ako aj prepojenie medzi ročným rozpočtom a strednodobým plánovaním (článok 10), o ktorom sa v správe Európskeho dvora audítorov z roku 2019 a v preskúmaní vhodnosti zistilo, že je slabé.
- Zlepšenie kvality verejných financií: navrhuje sa niekoľko ustanovení s cieľom podporovať zodpovednosť verejných rozpočtov a zvýšiť transparentnosť fiškálnych rizík v súvislosti so zmenou klímy. V článku 9 ods. 2 písm. d) by sa odteraz vyžadovalo posúdenie rizík vyplývajúcich zo zmeny klímy a dôsledkov politík v oblasti klímy na verejné financie. Podobne by sa v článku 14 ods. 3 od členských štátov vyžadovalo, aby v čo najväčšej možnej miere zverejňovali údaje o podmienených záväzkoch súvisiacich s katastrofami a klímou, ako aj o hospodárskych stratách, ktoré vznikli v dôsledku prírodných katastrof a šokov súvisiacich s klímou. Pokiaľ ide o tieto šoky, podávali by sa aj správy o fiškálnych nákladoch, ktoré znáša verejný sektor, a o nástrojoch použitých na zmiernenie alebo krytie šokov.

- **Súlad s existujúcimi ustanoveniami v tejto oblasti politiky**

Návrh je súčasťou širšieho balíka návrhov v nadväznosti na usmernenia Komisie z 9. novembra 2022 týkajúce sa reformy rámca správy hospodárskych záležitostí EÚ. Tento balík zahŕňa aj návrh nariadenia, ktorým sa nahrádza preventívna časť Paktu stability a rastu, a zmeny nápravnej časti Paktu stability a rastu. Jeho cieľom je zriadiť reformovaný rámec, ktorý sa opiera o strednodobú orientáciu a zodpovednosť členských štátov, pričom sa

[11] Zmluva o stabilite, koordinácii a správe v hospodárskej a menovej únii z 2. marca 2012.

zameriava na dôveryhodné a výrazné zníženie vysokých úrovní dlhu a podporu udržateľného a inkluzívneho rastu. V rámci reformovaného rámca správy hospodárskych záležitostí sa tak zachovávajú základné ciele Paktu stability a rastu, ktorými sú rozpočtová disciplína a podpora rastu, a jeho zakladajúce ustanovenia v Zmluve o fungovaní Európskej únie (ZFEÚ).

Keďže sa reformovaný rámec zameriava na zdravé a udržateľné verejné financie, ako aj na podporu udržateľného a inkluzívneho rastu, spĺňa zároveň aj hlavné ciele rozpočtovej dohody, ktorá je hlavou III Zmluvy o stabilite, koordinácii a správe v hospodárskej a menovej únii[12]. Okrem toho ostatné prvky navrhovaného právneho predpisu zachovávajú podstatu rozpočtovej dohody. V návrhu nariadenia, ktorým sa nahrádza preventívna časť Paktu stability a rastu, sa pri strednodobej orientácii založenej na problémoch s dlhom jednotlivých krajín čiastočne zohľadňuje požiadavka rozpočtovej dohody na konvergenciu ku strednodobým pozíciám a aj to, že časový rámec tejto konvergencie sa má navrhnúť pri zohľadnení rizík jednotlivých krajín v súvislosti s udržateľnosťou [článok 3 ods. 1 písm. b) Zmluvy o stabilite, koordinácii a správe v hospodárskej a menovej únii]. Hoci sa v rozpočtovej dohode zdôrazňuje štrukturálne saldo, na účely celkového hodnotenia súladu sa v nej vyžaduje aj analýza výdavkov bez diskrečných príjmových opatrení [článok 3 ods. 1 písm. b) Zmluvy o stabilite, koordinácii a správe v hospodárskej a menovej únii] a táto analýza sa podporuje v návrhu nariadenia, ktorým sa nahrádza preventívna časť Paktu stability a rastu. Rozpočtová dohoda umožňuje dočasné odchýlky od strednodobého cieľa alebo postupu úprav vedúcich k tomuto cieľu len za výnimočných okolností [článok 3 ods. 1 písm. c) Zmluvy o stabilite, koordinácii a správe v hospodárskej a menovej únii], ako sa predpokladá v návrhu nariadenia, ktorým sa nahrádza preventívna časť Paktu stability a rastu. V rozpočtovej dohode sa stanovuje, že v prípade, že je spozorované významné odchýlenie sa od strednodobého cieľa alebo postupu úprav vedúcich k tomuto cieľu, musia sa vykonať opatrenia s cieľom odstrániť odchýlky v stanovenej lehote [článok 3 ods. 1 písm. e) Zmluvy o stabilite, koordinácii a správe v hospodárskej a menovej únii]. V rovnakom duchu si reformovaný rámec vyžaduje odstrániť odchýlky od trajektórie vývoja čistých výdavkov stanovenej Radou. Okrem toho v prípadoch, v ktorých odchýlky spôsobia deficit presahujúci 3 % HDP, by mohol členský štát podliehať postupu pri nadmernom deficite. V prípade členského štátu s dlhom presahujúcim 60 % HDP by sa postup pri nadmernom deficite založený na dlhu posilnil: zameral by sa na odklony od trajektórie vývoja čistých výdavkov, pričom by nahradil súčasnú referenčnú hodnotu pre znižovanie dlhu (tzv. pravidlo jednej dvadsatiny), ktorá pre niektoré členské štáty predstavovala príliš náročné fiškálne úsilie. Rozpočtová dohoda prideľuje nezávislým fiškálnym inštitúciám úlohu monitorovania dodržiavania jej pravidiel. Ustanovenia o tejto úlohe a nezávislosti týchto monitorovacích

[12] S cieľom posilniť rozpočtovú disciplínu počas celého hospodárskeho cyklu 25 členských štátov 2. marca 2012 ratifikovalo medzivládnu Zmluvu o stabilite, koordinácii a správe v hospodárskej a menovej únii. V článku 2 ods. 1 Zmluvy o stabilite, koordinácii a správe v hospodárskej a menovej únii sa pripomína, že „*zmluvné strany túto zmluvu uplatňujú a vykladajú v súlade so zmluvami, na ktorých je založená Európska únia, najmä článkom 4 ods. 3 Zmluvy o Európskej únii, a v súlade s právom Európskej únie vrátane procesného práva, ak sa vyžaduje prijatie sekundárnych právnych predpisov*“. V článku 2 ods. 2 Zmluvy o stabilite, koordinácii a správe v hospodárskej a menovej únii sa pripomína, že táto zmluva „*sa uplatňuje do tej miery, pokiaľ je v súlade so zmluvami, na ktorých je založená Európska únia, a s právom Európskej únie. Nezasahuje do právomoci Únie konať v oblasti hospodárskej únie*.“ Hlava III Zmluvy o stabilite, koordinácii a správe v hospodárskej a menovej únii s názvom Rozpočtová dohoda je záväzná pre členské štáty, ktorých menou je euro, a dobrovoľná pre ostatné členské štáty (článok 1 ods. 2 a článok 14 ods. 5 Zmluvy o stabilite, koordinácii a správe v hospodárskej a menovej únii). V článku 16 Zmluvy o stabilite, koordinácii a správe v hospodárskej a menovej únii sa stanovuje, že „*najneskôr do piatich rokov od nadobudnutia platnosti tejto zmluvy sa na základe hodnotenia skúseností získaných s jej vykonávaním podniknú v súlade so Zmluvou o Európskej únii a Zmluvou o fungovaní Európskej únie potrebné kroky s cieľom začleniť obsah tejto zmluvy do právneho rámca Európskej únie*“.

inštitúcií, ktoré mali byť podrobne uvedené v spoločných zásadách navrhnutých Komisiou[13] v súlade s článkom 3 ods. 2 Zmluvy o stabilite, koordinácii a správe v hospodárskej a menovej únii, sú teraz v plnej miere začlenené do návrhu, ktorým sa mení smernica. V rozpočtovej dohode sa stanovuje, že Komisia a Rada zohrávajú úlohu v procese presadzovania pravidiel (článok 5 Zmluvy o stabilite, koordinácii a správe v hospodárskej a menovej únii), ako sa uvádza v navrhovaných zmenách nápravnej časti Paktu stability a rastu.

Spoločné črty rozpočtovej dohody a reformovaného rámca správy hospodárskych záležitostí vyplývajú aj zo zavádzania rozpočtovej dohody do vnútroštátnych právnych poriadkov. Väčšina zmluvných strán transponovala ustanovenia Zmluvy o stabilite, koordinácii a správe v hospodárskej a menovej únii do vnútroštátnych právnych predpisov, čím sa vytvorilo priame prepojenie s príslušnými právnymi predpismi EÚ[14]. Vzťahuje sa to aj na strednodobý cieľ a postup konvergencie, ako aj hodnotenie významnej odchýlky alebo ustanovenia vyžadujúce dodržiavanie odporúčaní prijatých Radou (všetky vychádzajú z nariadenia č. 1466/97).

Vzhľadom na tieto spoločné črty možno navrhovaný reformovaný rámec správy hospodárskych záležitostí považovať za rámec, ktorým sa začleňuje obsah fiškálnych ustanovení Zmluvy o stabilite, koordinácii a správe v hospodárskej a menovej únii do právneho rámca EÚ podľa článku 16 Zmluvy o stabilite, koordinácii a správe v hospodárskej a menovej únii.

- **Súlad s ostatnými politikami Únie**

Zahrnutím požiadaviek týkajúcich sa dôsledkov zmeny klímy na vnútroštátne rozpočtové politiky a fiškálne riziká sa zabezpečuje súlad návrhu s ostatnými politikami Únie, ktorými sa podporujú opatrenia na zmiernenie zmeny klímy a adaptáciu na ňu v súlade s cieľom zabezpečiť spravodlivý prechod na klimaticky neutrálne hospodárstvo. V prípade niektorých členských štátov sa v rámci ich plánov obnovy a odolnosti vykonáva viacero reforiem, ktoré povedú k zlepšeniu rozpočtových rámcov, napríklad zvýšením nezávislosti niektorých fiškálnych inštitúcií v súlade s navrhovanými zmenami.

2. VÝSLEDKY KONZULTÁCIÍ SO ZAINTERESOVANÝMI STRANAMI

V rámci preskúmania správy hospodárskych záležitostí Komisia vykonala širokú škálu osvetových činností vrátane organizovania konferencií a zapájania zainteresovaných strán do cielenejších výmen. Komisia predovšetkým v októbri 2021 spustila verejnú konzultáciu[15], v ktorej vyzvala ostatné inštitúcie EÚ a všetky kľúčové zainteresované strany, aby sa do nej zapojili. Občania a široká škála účastníkov vrátane národných vlád, parlamentov, sociálnych partnerov, akademickej obce a ostatných inštitúcií EÚ vyjadrili prostredníctvom rôznych fór, ako aj špecializovaných stretnutí, seminárov a online prieskumu svoje názory na to, ako reformovať správu hospodárskych záležitostí EÚ. Mnohé zainteresované strany uprednostnili posilnenie vnútroštátnych rozpočtových rámcov, a to aj intenzívnejším zapojením nezávislých

[13] Pozri oznámenie Komisie COM(2012) 342 final z 20. júna 2012 s názvom Spoločné zásady pre vnútroštátne fiškálne korekčné mechanizmy.

[14] Správa Komisie C(2017) 1201 final z 22. februára 2017 predložená podľa článku 8 Zmluvy o stabilite, koordinácii a správe v hospodárskej a menovej únii.

[15] Pracovný dokument útvarov Komisie SWD(2022) 104 final z 28. marca 2022 s názvom Online verejná konzultácia o preskúmaní rámca správy hospodárskych záležitostí EÚ: zhrnutie odpovedí.

fiškálnych inštitúcií do dohľadu nad rámcom EÚ. V niektorých prípadoch sa účasť nezávislých fiškálnych inštitúcií považovala za spôsob, ako zvýšiť náklady na dobrú povesť v prípade porušovania rozpočtových záväzkov.

Niektoré zainteresované strany obhajovali aj názor, že okrem úlohy pri dohľade EÚ by mali mať nezávislé fiškálne inštitúcie aj silnejšiu úlohu monitorovania vnútroštátnych fiškálnych pravidiel, ktorá by sa presadzovala formou povinnosti vlád systematicky zohľadňovať hodnotenia nezávislých fiškálnych inštitúcií a ktorá by bola sprevádzaná štruktúrovanejším dialógom medzi nezávislými fiškálnymi inštitúciami a inštitúciami EÚ. V niektorých prípadoch sa navrhlo rozšírenie úloh. Tie by zahŕňali vypracúvanie vstupov pre analýzy udržateľnosti dlhovej služby, vypracúvanie makroekonomických prognóz (vrátane prognóz strednodobých plánov), ktoré by mohli slúžiť ako východiskový bod pre národné vlády pri plánovaní ich fiškálnych politík, a vypracúvanie alebo schvaľovanie rozpočtových plánov. Navrhovala sa aj poradná úloha v oblasti fiškálnej politiky, ako aj významnejšia úloha vo verejnej diskusii.

3. PRÁVNE PRVKY NÁVRHU

- **Právny základ**

Právnym základom zmenenej smernice je článok 126 ods. 14 tretí pododsek ZFEÚ. Cieľom posilnenia požiadaviek na vnútroštátne rozpočtové rámce v členských štátoch je doplniť a posilniť politický rámec Únie v snahe vyhnúť sa nadmernému deficitu, ako sa stanovuje v článku 126 ZFEÚ. Návrh sa vzťahuje na všetky členské štáty.

- **Subsidiarita a proporcionalita**

Návrh je v súlade so zásadami subsidiarity a proporcionality uvedenými v článku 5 Zmluvy o Európskej únii. Jeho cieľ, teda jednotné dodržiavanie rozpočtovej disciplíny, ako sa požaduje podľa ZFEÚ, nemožno uspokojivo dosiahnuť na úrovni členských štátov a možno ho lepšie dosiahnuť na úrovni Únie. Okrem toho vzhľadom na to, že navrhované zmeny sú zamerané najmä na riešenie niektorých nedostatkov smernice alebo na objasnenie jej ustanovení či ich aktualizáciu, najmä so zreteľom na návrh nariadenia, ktorým sa nahrádza preventívna časť Paktu stability a rastu, a na zmeny nápravnej časti Paktu stability a rastu, najlepšie ich možno dosiahnuť na úrovni EÚ, a nie rôznymi vnútroštátnymi iniciatívami.

Navrhovaná zmenená smernica nepresahuje rámec toho, čo je nevyhnutné na dosiahnutie tohto cieľa. S cieľom znížiť administratívnu záťaž členských štátov sa v niektorých zmenách navrhuje zjednodušenie požiadaviek smernice a zabezpečenie súladu s návrhom nariadenia, ktorým sa nahrádza preventívna časť Paktu stability a rastu, a so zmenami nápravnej časti Paktu stability a rastu. Zmenami, ktorých cieľom je objasniť pojmy a vymedzenia, sa zabezpečí aj proporcionalita, čím sa uľahčí vykonávanie smernice. Podobne mnohé ustanovenia týkajúce sa nezávislých fiškálnych inštitúcií vychádzajú z existujúcich pravidiel, t. j. zo Zmluvy o stabilite, koordinácii a správe v hospodárskej a menovej únii alebo z nariadenia č. 473/2013, ktoré sa uplatňujú na niektoré, ale nie na všetky členské štáty. V dôsledku toho sa v mnohých členských štátoch tieto ustanovenia už vykonávajú. Okrem toho sa vyžaduje podávanie správ o rizikách a stratách súvisiacich s klímou, pričom sa zohľadní súčasné vnútroštátne úsilie a potreba prispôsobiť tieto postupy potrebám a preferenciám jednotlivých krajín. Napokon je navrhovaná zmenená smernica takisto vhodným nástrojom na dosiahnutie jej cieľa, pretože umožňuje členským štátom transponovať

tieto ustanovenia do svojho vnútroštátneho právneho poriadku, a tým prispôsobiť požiadavky svojim vlastným špecifikám.

4. VPLYV NA ROZPOČET

Tento návrh nemá vplyv na rozpočet Únie.

2023/0136 (NLE)

Návrh

SMERNICA RADY,

ktorou sa mení smernica 2011/85/EÚ o požiadavkách na rozpočtové rámce členských štátov

RADA EURÓPSKEJ ÚNIE,

so zreteľom na Zmluvu o fungovaní Európskej únie, a najmä na jej článok 126 ods. 14 tretí pododsek,

so zreteľom na návrh Európskej komisie,

so zreteľom na stanovisko Európskeho parlamentu,

so zreteľom na stanovisko Európskej centrálnej banky,

keďže:

1. S cieľom zabezpečiť, aby členské štáty dodržiavali povinnosti vyplývajúce zo Zmluvy o fungovaní Európskej únie (ZFEÚ) v oblasti rozpočtovej politiky, a najmä pokiaľ ide o predchádzanie nadmerným deficitom verejných financií, sa v smernici Rady 2011/85/EÚ[16] stanovili podrobné pravidlá týkajúce sa charakteristík rozpočtových rámcov členských štátov.
2. Vzhľadom na skúsenosti s hospodárskou a menovou úniou získané od nadobudnutia účinnosti smernice 2011/85/EÚ treba zmeniť jej požiadavky týkajúce sa pravidiel a postupov tvoriacich rozpočtové rámce členských štátov.
3. V roku 2019 Európsky dvor audítorov uverejnil správu, v ktorej skúmal požiadavky Únie na vnútroštátne rozpočtové rámce a odporučil Komisii preskúmať tieto požiadavky s prihliadnutím na medzinárodné normy a najlepšie postupy. Európsky dvor audítorov navrhol konkrétne opatrenia na zlepšenie rozsahu a účinnosti vnútroštátnych rozpočtových rámcov, najmä pokiaľ ide o strednodobé rozpočtové rámce a nezávislé fiškálne inštitúcie[17].
4. V oznámení Komisie z 5. februára 2020[18] sa poukázalo na výrazný, ale nerovnomerný pokrok vo vývoji vnútroštátnych rozpočtových rámcov vzhľadom na to, že v právnych predpisoch Únie sa stanovujú len minimálne požiadavky a že implementácia a dodržiavanie vnútroštátnych ustanovení sa výrazne líšia. V oznámení sa takisto zvažovalo, do akej miery by tento rámec podporil potreby

[16] Smernica Rady 2011/85/EÚ z 8. novembra 2011 o požiadavkách na rozpočtové rámce členských štátov (Ú. v. EÚ L 306, 23.11.2011, s. 41).

[17] Osobitná správa Európskeho dvora audítorov z roku 2019 s názvom Požiadavky EÚ na národné rozpočtové rámce: je potrebné ďalej ich posilňovať a lepšie monitorovať ich uplatňovanie.

[18] Oznámenie Komisie COM(2020) 55 final z 5. februára 2020 s názvom Preskúmanie správy hospodárskych záležitostí, Správa o uplatňovaní nariadení (EÚ) č. 1173/2011, 1174/2011, 1175/2011, 1176/2011, 1177/2011, 472/2013 a 473/2013 a o vhodnosti smernice Rady 2011/85/EÚ.

hospodárskej, environmentálnej a sociálnej politiky súvisiace s prechodom na klimaticky neutrálne a digitálne európske hospodárstvo efektívne využívajúce zdroje, čím by sa dopĺňala kľúčová úloha regulačného prostredia a štrukturálnych reforiem.

5. V oznámení Komisie z 11. decembra 2019 o Európskej zelenej dohode[19] sa vyzýva na rozsiahlejšie využívanie nástrojov zeleného rozpočtovania s cieľom presmerovať verejné investície, spotrebu a zdaňovanie na ekologické priority a odkloniť sa od škodlivých dotácií. V európskom právnom predpise v oblasti klímy sa stanovuje cieľ dosiahnutia klimatickej neutrality pre celú Úniu do roku 2050 a vyžaduje sa v ňom, aby inštitúcie Únie a členské štáty dosiahli pokrok v posilňovaní adaptívnej kapacity. Komisia sa zaviazala spolupracovať s členskými štátmi s cieľom preverovať a hodnotiť ekologické rozpočtové postupy. Oznámenie Komisie z 24. februára 2021 o novej stratégii EÚ pre adaptáciu na zmenu klímy[20] poukázalo na makrofiškálny význam zmeny klímy a potrebu zvýšiť odolnosť Únie voči vplyvom zmeny klímy. Európsky semester poskytuje dodatočný rámec na podporu takéhoto úsilia a Nástroj technickej podpory ponúka praktickú pomoc pri jeho vynakladaní.

6. V oznámení Komisie z 9. novembra 2022 o usmerneniach týkajúcich sa reformy rámca správy hospodárskych záležitostí EÚ[21] sa zdôraznila potreba posilniť udržateľnosť dlhovej služby a znížiť vysokú mieru zadlženosti a zároveň podporovať udržateľný a inkluzívny rast vo všetkých členských štátoch. Hlavnými cieľmi usmernení je zlepšiť zodpovednosť členských štátov, zjednodušiť rámec, posunúť sa smerom k výraznejšiemu zameraniu na strednodobý horizont a zároveň posilniť a zjednotiť presadzovanie pravidiel.

7. S cieľom zlepšiť súlad s ustanoveniami ZFEÚ a vyhnúť sa najmä postupu pri nadmernom deficite verejných financií stanovenému v článku 126 ZFEÚ by v práve členských štátov mali existovať osobitné ustanovenia na posilnenie ich zodpovednosti v súlade s oznámením Komisie z 9. novembra 2022 o usmerneniach týkajúcich sa reformy rámca správy hospodárskych záležitostí EÚ popri tých, ktoré sa v súčasnosti vyžadujú v smernici 2011/85/EÚ. Na základe dôkazov o vykonávaní uvedenej smernice by sa zmeny mali vzťahovať aj na ustanovenia o transparentnosti a štatistikách, prognózach a strednodobom rozpočtovaní v záujme riešenia nedostatkov zistených počas vykonávania.

8. Táto smernica je spolu s nariadením Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) [XXX][22], ktorým sa nahrádza nariadenie (ES) č. 1466/97[23] (preventívna časť Paktu stability a rastu), a nariadením Rady [XXX][24], ktorým sa mení nariadenie Rady (ES) č. 1467/97[25] (nápravná časť Paktu stability a rastu) súčasťou jedného balíka. Spoločne vytvárajú reformovaný rámec správy hospodárskych záležitostí Únie, ktorým sa do práva Únie začleňuje podstata hlavy III „Rozpočtová dohoda“ medzivládnej Zmluvy o stabilite, koordinácii a správe v hospodárskej a menovej

---

19 Oznámenie Komisie COM(2019) 640 final s názvom Európska zelená dohoda.

20 Oznámenie Komisie COM(2021) 82 final s názvom Budovanie Európy odolnej proti zmene klímy – nová stratégia EÚ pre adaptáciu na zmenu klímy.

21 Oznámenie Komisie COM(2022) 583 final o usmerneniach týkajúcich sa reformy rámca správy hospodárskych záležitostí EÚ.

22 Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) …/... z [*vložiť dátum*] [*vložiť úplný názov*] (Ú. v. EÚ L …).

23 Nariadenie Rady (ES) č. 1466/97 zo 7. júla 1997 o posilnení dohľadu nad stavmi rozpočtov a o dohľade nad hospodárskymi politikami a ich koordinácii (Ú. v. ES L 209, 2.8.1997, s. 1).

24 Nariadenie Rady (EÚ) …/... z [*vložiť dátum*] [*vložiť úplný názov*] (Ú. v. EÚ L …).

25 Nariadenie Rady (ES) č. 1467/97 zo 7. júla 1997 o urýchľovaní a objasňovaní vykonania postupu pri nadmernom schodku (Ú. v. ES L 209, 2.8.1997, s. 6).

únii[26] v súlade s jej článkom 16. Hlava III je záväzná pre členské štáty, ktorých menou je euro, a na dobrovoľnom základe pre Bulharsko, Dánsko a Rumunsko. Vychádzajúc zo skúseností s vykonávaním Zmluvy o stabilite, koordinácii a správe v hospodárskej a menovej únii členskými štátmi sa v balíku zachováva strednodobá orientácia rozpočtovej dohody ako nástroj na dosiahnutie rozpočtovej disciplíny a podporu rastu. Tento balík zahŕňa posilnený rozmer zameraný na jednotlivé krajiny a má za cieľ posilnenie zodpovednosti členských štátov, a to aj prostredníctvom výraznejšej úlohy nezávislých fiškálnych inštitúcií, čo vychádza zo spoločných zásad rozpočtovej dohody, ktoré navrhla Komisia[27] v súlade s článkom 3 ods. 2 Zmluvy o stabilite, koordinácii a správe v hospodárskej a menovej únii. Analýza výdavkov bez diskrečných príjmových opatrení na účely celkového posúdenia súladu požadovaného rozpočtovou dohodou je stanovená v nariadení [XXX], ktorým sa nahrádza nariadenie (ES) č. 1466/97. Tak ako v rozpočtovej dohode, dočasné odchýlky od strednodobého plánu sú povolené v nariadení [XXX], ktorým sa nahrádza nariadenie (ES) č. 1466/97, len za výnimočných okolností. Podobne by sa v prípade významných odchýlok od strednodobého plánu mali zaviesť opatrenia na nápravu odchýlok počas vymedzeného obdobia. Týmto balíkom sa posilňuje fiškálny dohľad a postupy presadzovania pravidiel so zámerom plniť záväzok podporovať zdravé a udržateľné verejné financie a udržateľný rast. V reforme rámca správy hospodárskych záležitostí sa teda zachovávajú základné ciele rozpočtovej disciplíny a udržateľnosti dlhu stanovené v Zmluve o stabilite, koordinácii a správe v hospodárskej a menovej únii.

9. Predpokladom zostavenia vysokokvalitných štatistík porovnateľných vo všetkých členských štátoch sú úplné a spoľahlivé účtovné postupy verejného sektora pre všetky subsektory verejnej správy. Dostupnosť a kvalita štatistík vychádzajúcich z európskeho systému účtov (ESA 2010) má rozhodujúci význam pre zabezpečenie riadneho fungovania rámca Únie pre fiškálny dohľad. ESA 2010 vychádza z informácií poskytovaných na akruálnom základe. Preto treba zlepšiť zber akruálnych údajov a informácií potrebných na generovanie štatistík na základe časového rozlíšenia spôsobom, ktorý je integrovaný, komplexný a harmonizovaný vo všetkých subsektoroch verejnej správy.

10. Dostupnosť údajov poskytovaných za kratšie ako ročné obdobie môže odhaliť vzorce, ktoré si vyžadujú dôkladnejší dohľad, a zlepšiť kvalitu rozpočtových prognóz. Členské štáty a Komisia (Eurostat) by mali uverejňovať údaje založené na hotovosti, ako aj štvrťročné údaje o deficite a dlhu, pričom by mali uplatňovať vymedzenia pojmov stanovené v článku 2 Protokolu (č. 12) o postupe pri nadmernom deficite, ktorý tvorí prílohu k Zmluve o Európskej únii (ZEÚ) a ZFEÚ. Uverejňovanie rozpočtových údajov poskytovaných za kratšie ako ročné obdobie, ktoré sú prispôsobené vnútroštátnym rozpočtovým definíciám, by sa malo určovať na základe vnútroštátnych požiadaviek na transparentnosť a potrieb používateľov, aby sa zlepšila zodpovednosť členských štátov.

11. Neobjektívne a nerealistické makroekonomické a rozpočtové prognózy pre ročné a viacročné právne predpisy týkajúce sa rozpočtov môžu značne sťažiť účinnosť fiškálneho plánovania a následne oslabiť záväzok vo vzťahu k rozpočtovej disciplíne. S cieľom zlepšiť základné predpoklady a poskytnúť nestranné posúdenia fiškálneho vplyvu rôznych opatrení v príslušných oblastiach politiky by mali byť

[26] Zmluva o stabilite, koordinácii a správe v hospodárskej a menovej únii z 2. marca 2012.

[27] Oznámenie Komisie COM(2012) 342 final z 20. júna 2012 s názvom Spoločné zásady pre vnútroštátne fiškálne korekčné mechanizmy.

makroekonomické a rozpočtové prognózy členských štátov schválené alebo vypracované nezávislou fiškálnou inštitúciou.

12. Makroekonomické a rozpočtové prognózy by mali podliehať pravidelným, objektívnym a komplexným hodnoteniam, ktoré vykonáva nezávislý orgán, aby sa zvýšila ich kvalita. Tieto hodnotenia by mali zahŕňať preskúmanie hospodárskych predpokladov, porovnanie s prognózami, ktoré vypracovali iné inštitúcie, a hodnotenie úspešnosti minulej prognózy.

13. Nezávislé orgány poverené monitorovaním verejných financií v členských štátoch sú základným stavebným prvkom účinných rozpočtových rámcov. V nariadení Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 473/2013[28] sa od členských štátov, ktorých menou je euro, vyžaduje, aby mali nezávislé fiškálne inštitúcie poverené schvaľovaním alebo vypracúvaním makroekonomických prognóz, a stanovujú sa v ňom osobitné záruky týkajúce sa ich nezávislosti a technickej kapacity. Vzhľadom na pozitívny príspevok nezávislých orgánov k verejným financiám by sa tieto požiadavky mali uplatňovať na všetky členské štáty. S cieľom podporiť fiškálnu disciplínu a posilniť dôveryhodnosť fiškálnej politiky by takéto orgány mali prispievať aj k rozpočtovému plánovaniu, a to vypracúvaním alebo schvaľovaním prognóz a analýz dlhu, ktoré používa vláda, ako aj vykonávaním nezávislých posúdení fiškálnych politík a monitorovaním dodržiavania fiškálneho rámca.

14. V záujme dosiahnutia posilnenej zodpovednosti vo fiškálnej politike by fiškálne inštitúcie mali mať vysoký stupeň prevádzkovej nezávislosti, zdroje potrebné na plnenie svojich úloh a rozsiahly a včasný prístup k potrebným informáciám.

15. V záujme zlepšenia rozpočtového plánovania by sa mala náležitá pozornosť venovať makrofiškálnym rizikám vyplývajúcim zo zmeny klímy a dôsledkom politík súvisiacich s klímou na verejné financie v strednodobom a dlhodobom horizonte. Pochopenie spôsobov, akými šoky súvisiace s klímou ovplyvňujú hospodárstvo a verejné financie, majú zásadný význam pre národné stratégie na obmedzenie a riadenie fiškálneho rizika vyplývajúceho zo zmeny klímy a súvisiacich katastrof.

16. Perspektíva plánovania rozpočtu na jeden rok predstavuje len obmedzený základ pre zdravé fiškálne politiky, keďže väčšina opatrení má dôsledky, ktoré výrazne presahujú ročný rozpočtový cyklus. Účinné viacročné fiškálne plánovanie ako také posilňuje dôveryhodnosť fiškálnej politiky a zároveň zohľadňuje udržateľnosť dlhovej služby. Účinné strednodobé plánovanie je založené na jasnom a konzistentnom vymedzení vnútroštátnych rozpočtových cieľov v strednodobom horizonte, ktoré sú uvedené v národných strednodobých plánoch. S cieľom posilniť viacročný rozpočtový výhľad by plánovanie právnych predpisov týkajúcich sa ročného rozpočtu malo byť v súlade s viacročnými cieľmi stanovenými v strednodobých rozpočtových rámcoch.

17. V záujme dosiahnutia účinnosti pri presadzovaní rozpočtovej disciplíny a udržateľnosti verejných financií by rozpočtové rámce mali úplne pokrývať verejné financie. Preto by sa osobitná pozornosť mala venovať operáciám tých subjektov verejnej správy a fondov, ktoré nie sú súčasťou riadnych rozpočtov na subsektorovej úrovni a ktoré majú okamžitý alebo strednodobý vplyv na rozpočtové pozície členských štátov. Hodnoty kombinovaného vplyvu týchto operácií na saldá

[28] Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 473/2013 z 21. mája 2013 o spoločných ustanoveniach o monitorovaní a posudzovaní návrhov rozpočtových plánov a zabezpečení nápravy nadmerného deficitu členských štátov v eurozóne (Ú. v. EÚ L 140, 27.5.2013, s. 11).

verejných financií a dlhy by sa mali uvádzať v rámci ročných rozpočtových postupov a v strednodobých rozpočtových plánoch, pričom by mali zachytávať vplyvy vyplývajúce z budúcich operácií a nesplatených a očakávaných nových záväzkov.

18. Podobne je potrebná transparentnosť, pokiaľ ide o druh a veľkosť daňových výdavkov a z toho vyplývajúce straty príjmov, aby sa zabezpečilo lepšie pochopenie toho, do akej miery sú fiškálna politika a rozpočtové plánovanie zosúladené s prioritami vlády.

19. Nástroje zeleného rozpočtovania môžu pomôcť presmerovať verejné príjmy a výdavky na ekologické priority. V tejto súvislosti spoľahlivé a pravidelné vykazovanie komplexných, užitočných a dostupných informácií zlepšuje rokovania o rozpočte. Ide o vykazovanie údajov o tom, ako príjmy odrážajú potrebu zabezpečovať, aby sa zohľadňovala zásada „znečisťovateľ platí“, a následne o tom, ako výdavky priaznivo aj nepriaznivo odrážajú ekologické priority. Členské štáty by mali uverejňovať informácie o tom, ako príslušné prvky ich rozpočtov prispievajú k plneniu vnútroštátnych a medzinárodných záväzkov v oblasti klímy a životného prostredia, ako aj informácie o použitej metodike. Členské štáty by mali uverejňovať údaje a opisné informácie osobitne pre výdavkové, daňové a príjmové položky. Členské štáty sa vyzývajú, aby zverejnili informácie o distribučnom vplyve rozpočtových politík a aby pri vývoji zeleného rozpočtovania zohľadnili aspekty zamestnanosti, ako aj sociálne a distribučné aspekty[29].

20. Náležitá pozornosť by sa mala venovať aj existencii podmienených záväzkov. Konkrétnejšie, podmienené záväzky zahŕňajú prípadné záväzky vznikajúce v závislosti od toho, či v budúcnosti nastanú určité neisté udalosti, alebo súčasné záväzky, pri ktorých platby nie sú pravdepodobné alebo pri ktorých nemožno spoľahlivo určiť výšku predpokladanej platby. Zahŕňajú napríklad štátne záruky, problémové úvery, záväzky vyplývajúce z činnosti verejných korporácií a potenciálne výdavky a záväzky vyplývajúce zo súdnych prípadov či podmienené záväzky súvisiace s katastrofami.

21. Väčšinu členských štátov zasiahli prírodné katastrofy a extrémne poveternostné javy a očakáva sa, že zmena klímy zvýši frekvenciu a intenzitu takýchto udalostí. Vlády investujú do opatrení na prispôsobenie sa zmene klímy a prispievajú k pokrytiu nákladov na núdzovú pomoc, obnovu a rekonštrukciu pri katastrofách, pričom v niektorých prípadoch pôsobia ako poisťovateľ poslednej inštancie. Vzhľadom na existujúce a budúce výzvy v oblasti udržateľnosti verejných financií by sa osobitná pozornosť mala venovať vládnym záväzkom a rizikám pre verejné financie vyplývajúcim z prírodných katastrof a udalostí súvisiacich s klímou, a to počnúc zberom a zverejňovaním informácií o hospodárskych stratách a fiškálnych nákladoch spojených s minulými udalosťami, ako aj informácií o rozpočtových opatreniach a finančných nástrojoch použitých na tento účel.

22. Komisia by mala naďalej pravidelne monitorovať vykonávanie smernice 2011/85/EÚ. Mali by sa identifikovať a vymieňať najlepšie postupy týkajúce sa vykonávania ustanovení uvedenej smernice.

23. Smernica 2011/85/EÚ by sa preto mala zodpovedajúcim spôsobom zmeniť,

---

[29] Oznámenie Komisie COM(2022) 494 final z 28. septembra 2022 s názvom Zlepšenie posudzovania distribučného vplyvu politík členských štátov a článok 6 ods. 3 písm. d) nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 473/2013 z 21. mája 2013 o spoločných ustanoveniach o monitorovaní a posudzovaní návrhov rozpočtových plánov a zabezpečení nápravy nadmerného deficitu členských štátov v eurozóne (Ú. v. EÚ L 140, 27.5.2013, s. 11).

PRIJALA TÚTO SMERNICU:

Smernica 2011/85/EÚ sa mení takto:

1. Článok 2 sa mení takto:

a) V prvom odseku sa druhá veta nahrádza takto:

„Uplatňuje sa vymedzenie subsektorov verejnej správy uvedené v prílohe A k nariadeniu Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 549/2013*.

_____

* Ú. v. EÚ L 174, 26.6.2013, s. 1.“;

b) Druhý odsek sa mení takto:

i) Písmeno a) sa nahrádza takto:

„a) systémy účtovníctva verejného sektora a štatistického vykazovania;“;

ii) Písmeno c) sa nahrádza takto:

„c) numerické fiškálne pravidlá špecifické pre jednotlivé štáty, ktoré prispievajú k zosúladeniu vykonávania fiškálnej politiky členských štátov s ich príslušnými povinnosťami vyplývajúcimi zo ZFEÚ, vyjadrené v súhrnnom ukazovateli rozpočtovej výkonnosti, ako je deficit verejnej správy, pôžičky, dlh alebo ich hlavná zložka;“;

iii) Písmeno e) sa nahrádza takto:

„e) strednodobé rozpočtové rámce ako osobitný súbor vnútroštátnych rozpočtových postupov, ktoré rozširujú horizont pre tvorbu fiškálnej politiky až za ročný rozpočtový kalendár, vrátane stanovenia priorít politiky a strednodobých rozpočtových cieľov;“;

iv) Dopĺňa sa toto písmeno h):

„h) nezávislé fiškálne inštitúcie ako štrukturálne nezávislé orgány alebo orgány s funkčnou autonómiou vo vzťahu k rozpočtovým orgánom členských štátov zriadené v súlade s článkom 8.“

2. Článok 3 sa nahrádza takto:

„1. Pokiaľ ide o vnútroštátne systémy verejného účtovníctva, členské štáty zavedú do roku 2030 integrované, komplexné a vnútroštátne harmonizované systémy akruálneho finančného účtovníctva, ktoré budú zahŕňať všetky subsektory verejnej správy a ktoré budú obsahovať informácie o hotovosti a akruálne informácie potrebné na prípravu údajov na základe ESA 2010. Tieto systémy finančného účtovníctva verejného sektora podliehajú vnútornej kontrole a nezávislému auditu.

2. Členské štáty zabezpečia, aby boli včas a pravidelne verejne dostupné fiškálne údaje za všetky subsektory verejnej správy, ako sa stanovuje v nariadení Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 549/2013*. Členské štáty uverejňujú najmä štvrťročné údaje o dlhu a deficite osobitne za ústrednú štátnu správu, regionálnu štátnu správu, miestnu samosprávu a fondy sociálneho zabezpečenia pred koncom nasledujúceho štvrťroka alebo po uverejnení príslušných údajov Komisiou (Eurostatom).

3. Komisia (Eurostat) každé tri mesiace uverejňuje štvrťročné údaje štatistík verejných financií v súlade s tabuľkami 25, 27 a 28 prílohy B k nariadeniu (EÚ) č. 549/2013.

_____

*Ú. v. EÚ L 174, 26.6.2013, s. 1.“

3. Článok 4 sa mení takto:

a) Odsek 1 sa nahrádza takto:

„1. Členské štáty zabezpečia, aby sa ročné a viacročné fiškálne plánovanie zakladalo na realistických makroekonomických a rozpočtových prognózach používajúcich najaktuálnejšie informácie. Rozpočtové plánovanie je založené na najpravdepodobnejšom makrofiškálnom scenári alebo obozretnejšom scenári. Makroekonomické a rozpočtové prognózy vypracúvajú alebo schvaľujú nezávislé fiškálne inštitúcie zriadené v súlade s článkom 8. Porovnávajú sa s najaktuálnejšími prognózami Komisie. Vysvetlia sa významné rozdiely medzi makroekonomickými a rozpočtovými prognózami členského štátu a prognózami Komisie, a to vrátane prípadov, keď sa úroveň alebo rast premenných vo vonkajších predpokladoch významne líši od hodnôt uvádzaných v prognózach Komisie.“

b) Odsek 4 sa vypúšťa.

c) Odseky 5 a 6 sa nahrádzajú takto:

„5. Členské štáty určia, ktorá inštitúcia je zodpovedná za vypracúvanie makroekonomických a rozpočtových prognóz. Minimálne raz ročne členské štáty a Komisia vedú technický dialóg o predpokladoch, z ktorých sa vychádza pri príprave makroekonomických a rozpočtových prognóz.

6. Makroekonomické a rozpočtové prognózy pre ročné a viacročné fiškálne plánovanie vypracované vnútroštátnymi inštitúciami podliehajú pravidelnému, objektívnemu a komplexnému hodnoteniu nezávislým orgánom vrátane hodnotenia *ex post*. Výsledky tohto hodnotenia sa zverejňujú a primerane zohľadňujú v budúcich makroekonomických a rozpočtových prognózach. Ak sa pri hodnotení odhalí významné skreslenie ovplyvňujúce makroekonomické prognózy minimálne počas štyroch po sebe nasledujúcich rokov, dotknutý členský štát prijme potrebné opatrenia a zverejní ich.“

d) Odsek 7 sa vypúšťa.

4. Článok 5 sa nahrádza takto:

„Článok 5

Každý členský štát stanoví svoje osobitné numerické fiškálne pravidlá, aby účinne podporil dodržiavanie povinností, ktoré mu vyplývajú zo ZFEÚ v oblasti fiškálneho plánovania počas viacročného obdobia pre verejnú správu ako celok. Týmito pravidlami sa presadzuje najmä:

a) súlad s referenčnými hodnotami a ustanoveniami týkajúcimi sa deficitu a dlhu stanovenými v súlade so ZFEÚ;

b) prijatie viacročného fiškálneho plánovacieho obdobia v súlade s ustanoveniami nariadenia [XXX – preventívna časť Paktu stability a rastu].*

---

* Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) …/... z [*vložiť dátum*] [*vložiť úplný názov*] (Ú. v. EÚ L …).“

5. Článok 6 sa mení takto:

a) V odseku 1 sa písmeno b) nahrádza takto:

„b) účinné a včasné monitorovanie dodržiavania pravidiel založené na spoľahlivej a nezávislej analýze, ktorú vykonávajú nezávislé fiškálne inštitúcie zriadené v súlade s článkom 8;“;

b) Odsek 2 sa nahrádza takto:

„Ak numerické fiškálne pravidlá obsahujú únikové doložky, v týchto doložkách sa stanoví obmedzený počet konkrétnych okolností, ktoré sú v súlade s povinnosťami členských štátov vyplývajúcimi zo ZFEÚ a nariadenia [XXX – preventívna časť Paktu stability a rastu], a prísne postupy, pri ktorých sa povoľuje dočasné nedodržanie pravidiel. Únikové doložky musia mať jasné lehoty.“

6. Článok 7 sa nahrádza takto:

„Článok 7

Právne predpisy členských štátov týkajúce sa ročného rozpočtu sú v súlade s- platnými numerickými fiškálnymi pravidlami jednotlivých štátov.“

7. V kapitole V sa názov nahrádza názvom „NEZÁVISLÉ FIŠKÁLNE INŠTITÚCIE“.

8. Článok 8 sa nahrádza takto:

„Článok 8

1. Členské štáty zabezpečia, aby nezávislé fiškálne inštitúcie, ako sú štrukturálne nezávislé orgány alebo orgány s funkčnou autonómiou vo vzťahu k rozpočtovým orgánom členských štátov, boli zriadené vnútroštátnymi zákonmi, inými právnymi predpismi alebo záväznými správnymi opatreniami.

2. Inštitúcie uvedené v odseku 1 sa skladajú z členov nominovaných a vymenovaných prostredníctvom transparentných postupov na základe ich skúseností a kompetencií v oblasti verejných financií, makroekonómie alebo rozpočtového riadenia.

3. Inštitúcie uvedené v odseku 1:

a) neprijímajú pokyny od rozpočtových orgánov dotknutého členského štátu alebo od iného verejného či súkromného subjektu;

b) majú schopnosť včas verejne informovať o svojich posúdeniach a stanoviskách;

c) majú primerané a stabilné vlastné zdroje na účinné vykonávanie svojho mandátu vrátane každého druhu analýzy v rámci svojho mandátu;

d) majú primeraný a včasný prístup k informáciám potrebným na plnenie svojho mandátu;

e) podliehajú pravidelným externým hodnoteniam, ktoré vykonávajú nezávislí hodnotitelia.

4. Členské štáty zabezpečia, aby inštitúcie uvedené v odseku 1 mali tieto úlohy:

a) vypracúvať ročné a viacročné makroekonomické a rozpočtové prognózy, z ktorých vychádza strednodobé plánovanie vlády, alebo schvaľovať prognózy používané rozpočtovými orgánmi;

b) vypracúvať posúdenia udržateľnosti dlhovej služby, ktoré sú základom strednodobého plánovania vlády, alebo schvaľovať takéto posúdenia vypracované rozpočtovými orgánmi;

c) vypracúvať posúdenia vplyvov politík na fiškálnu udržateľnosť a udržateľný a inkluzívny rast alebo schvaľovať posúdenia vplyvov, ktoré predkladajú rozpočtové orgány;

d) monitorovať dodržiavanie numerických fiškálnych pravidiel špecifických pre jednotlivé štáty v súlade s článkom 6;

e) monitorovať dodržiavanie fiškálneho rámca Únie v súlade s nariadeniami [XXX – preventívna časť Paktu stability a rastu] a [XXX – nápravná časť Paktu stability a rastu]*;

f) pravidelne preskúmavať vnútroštátny rozpočtový rámec s cieľom posúdiť konzistentnosť, súdržnosť a účinnosť rámca vrátane mechanizmov a pravidiel, ktorými sa regulujú fiškálne vzťahy medzi verejnými orgánmi naprieč subsektormi verejnej správy;

g) zúčastňovať sa na pravidelných vypočutiach a diskusiách v národnom parlamente.

5. Členské štáty zabezpečia, aby rozpočtové orgány dotknutého členského štátu vyhoveli posúdeniam alebo stanoviskám, ktoré vydali inštitúcie v súvislosti s úlohami uvedenými v odseku 4. Ak rozpočtové orgány nevyhovejú týmto posúdeniam alebo stanoviskám, verejne zdôvodnia rozhodnutie nevyhovieť do jedného mesiaca od vydania takýchto posúdení alebo stanovísk.

* Nariadenie Rady (EÚ) …/... z [*vložiť dátum*] [*vložiť úplný názov*] (Ú. v. EÚ L …).“

9. Článok 9 sa mení takto:

a) Odsek 1 sa nahrádza takto:

„1. Členské štáty zavedú dôveryhodný a účinný strednodobý rozpočtový rámec, ktorým sa zabezpečuje prijatie fiškálneho plánovacieho obdobia trvajúceho minimálne štyri roky, s cieľom zabezpečiť, aby vnútroštátne fiškálne plánovanie vychádzalo z viacročného výhľadu fiškálneho plánovania.“

b) Odsek 2 sa mení takto:

i) Písmeno a) sa nahrádza takto:

„a) komplexné a transparentné viacročné rozpočtové ciele uvedené v článku 2 písm. e), pokiaľ ide o deficit verejných financií, dlh a všetky ostatné súhrnné fiškálne ukazovatele, ako sú napríklad výdavky, pričom sa zabezpečí, aby boli v súlade so všetkými numerickými fiškálnymi pravidlami špecifickými pre daný štát, ako sa stanovuje v kapitole IV tejto smernice, a s príslušnými ustanoveniami nariadenia [XXX – preventívna časť Paktu stability a rastu];“;

ii) Písmeno c) sa nahrádza takto:

„c) opis plánovaných strednodobých politík vrátane investícií a reforiem, ktoré majú vplyv na financie verejnej správy a udržateľný a inkluzívny rast, v členení podľa hlavných príjmových a výdavkových položiek, z ktorého bude zrejmý spôsob, akým sa dosiahne úprava smerom k vnútroštátnym strednodobým rozpočtovým cieľom, ako sa uvádza v článku 2 písm. e), v porovnaní s projekciami pri nezmenených politikách;“;

iii) Písmeno d) sa nahrádza takto:

„d) posúdenie, ako uvedené plánované politiky so zreteľom na ich priamy strednodobý a dlhodobý vplyv na financie verejnej správy pravdepodobne ovplyvnia strednodobú a dlhodobú udržateľnosť verejných financií a udržateľný a inkluzívny rast. V posúdení sa v čo najväčšej možnej miere špecifikujú makrofiškálne riziká vyplývajúce zo zmeny klímy a ich environmentálne a distribučné vplyvy a dôsledky politík zmierňovania zmeny klímy a adaptácie na ňu na verejné financie v strednodobom a dlhodobom horizonte.“;

c) Odsek 3 sa vypúšťa.

10. Články 10 a 11 sa nahrádzajú takto:

„Článok 10

Právne predpisy týkajúce sa ročného rozpočtu musia byť v súlade s vnútroštátnymi strednodobými rozpočtovými cieľmi, ako sa uvádza v článku 2 písm. e). Každá odchýlka musí byť riadne vysvetlená.“;

Článok 11

Táto smernica nebráni novozvolenej vláde členského štátu, aby aktualizovala strednodobý rozpočtový plán s cieľom zohľadniť svoje nové politické priority. V takomto prípade nová vláda upozorní na rozdiely medzi predchádzajúcim a novým strednodobým rozpočtovým plánom.“

11. **V** kapitole VI sa názov nahrádza takto: „TRANSPARENTNOSŤ FINANCIÍ VEREJNEJ SPRÁVY“

12. Článok 12 sa nahrádza takto:

„Článok 12

Členské štáty zabezpečia, aby všetky opatrenia prijaté v súlade s kapitolami II, III a IV boli konzistentné vo všetkých subsektoroch verejnej správy a aby tieto subsektory komplexne pokrývali. Na tento účel členské štáty vyžadujú najmä konzistentné účtovné pravidlá a postupy verejného sektora a integritu svojich príslušných systémov na zhromažďovanie a spracúvanie údajov.“

13. Článok 14 sa nahrádza takto:

„Článok 14

1. Členské štáty v rámci ročných a viacročných legislatívnych rozpočtových postupov uverejňujú informácie o orgánoch a fondoch, ktoré nie sú súčasťou riadnych rozpočtov, ale sú súčasťou verejnej správy vrátane subsektorov verejnej správy. Členské štáty uverejňujú aj hodnoty zodpovedajúce kombinovanému vplyvu na saldá verejných financií a dlhy týchto orgánov a fondov, pričom vplyv na zostatky zahŕňa minulé a očakávané budúce operácie a vplyv na dlhy zahŕňa nesplatené a očakávané nové záväzky.

2. Členské štáty uverejňujú podrobné informácie o vplyve daňových výdavkov na príjmy pri vnútroštátnych rozpočtových cieľoch uvedených v článku 2 písm. e), a to na základe transparentnej metodiky.

3. Členské štáty za všetky subsektory verejnej správy uverejňujú príslušné informácie o podmienených záväzkoch s možným veľkým vplyvom na verejné rozpočty vrátane štátnych záruk, problémových úverov a záväzkov vyplývajúcich z činnosti verejných korporácií či potenciálnych výdavkov a záväzkov vyplývajúcich zo súdnych prípadov, a to aj pokiaľ ide o ich rozsah. Členské štáty v čo najväčšej možnej miere uverejňujú aj informácie o podmienených záväzkoch súvisiacich s katastrofami a klímou. Členské štáty uverejňujú informácie o minulých výzvach na jednorazové záruky a o výdavkoch zaznamenaných v prípade štandardizovaných záruk. Uverejnené informácie zahŕňajú informácie o hospodárskych stratách vzniknutých v dôsledku katastrof a šokov súvisiacich s klímou vrátane fiškálnych nákladov, ktoré znáša verejný sektor, a nástrojov použitých na ich zmiernenie alebo pokrytie. Členské štáty uverejňujú informácie o kapitálovej účasti verejnej správy v súkromných a verejných korporáciách, ak ide o hospodársky významné sumy.“

14. Dopĺňa sa tento článok 14a:

„Článok 14a

1. Komisia do 14. decembra 20XX uverejní preskúmanie účinnosti tejto smernice.

2. Komisia do 31. decembra 2025 podá správu o súčasnom stave a budúcom smerovaní finančného účtovníctva verejného sektora v Únii, pričom zohľadní pokrok, ktorý sa dosiahol od jej posúdenia vhodnosti medzinárodných účtovných štandardov pre verejný sektor pre členské štáty v roku 2013.“

15. Článok 15 sa nahrádza takto:

„Článok 15

1. Členské štáty do 31. decembra 202x uvedú do účinnosti ustanovenia potrebné na dosiahnutie súladu s touto smernicou. Komisii bezodkladne oznámia znenie týchto ustanovení. Rada vyzýva členské štáty, aby vo vlastnom záujme a v záujme Únie vypracovali a zverejnili tabuľky zhody, ktoré budú čo najlepšie vyjadrovať vzájomný vzťah medzi touto smernicou a transpozičnými opatreniami.

2. Členské štáty uvedú priamo v prijatých ustanoveniach alebo pri ich úradnom uverejnení odkaz na túto smernicu. Podrobnosti o odkaze upravia členské štáty.

3. Komisia vypracuje priebežnú správu o vykonávaní hlavných ustanovení tejto smernice na základe príslušných informácií členských štátov, ktorú predloží Európskemu parlamentu a Rade do 14. decembra 20XX.

4. Členské štáty oznámia Komisii znenie hlavných ustanovení, ktoré prijmú v oblasti pôsobnosti tejto smernice.“

16. Článok 16 sa vypúšťa.

V Bruseli

Za Radu
predseda/predsedníčka